

vergadering **C349**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 7 juli 2022

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de evaluatie van de Ultimas – 3461 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de campagne Beleef weer meer – 3581 (2021-2022)	6
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 3606 (2021-2022)	9

**VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de evaluatie van de Ultimas
– 3461 (2021-2022)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik heb een vraagje over de evaluatie van de Ultimas. De Ultimas, de cultuurprijzen voor de echte pièces de résistance van onze artiesten, kunstenaars en organisaties, werden op 10 mei dit jaar nog eens uitgereikt in De Singel in Antwerpen. Eindelijk kregen we, na de moeilijke coronajaren, nog eens ons jaarlijks feest.

Voor het eerst werd dit jaar ook een publieksprijs uitgereikt. We hebben hierover al in de commissie Cultuur gedebatteerd op 19 mei. We hoeven dat debat niet meer te herhalen. Maar wie ook de winnaar is – iedereen kan daar zijn mening over hebben –, dat is niet de essentie.

De essentie is dat er volgens mij, en volgens een aantal collega's, een aantal weeffouten in de procedure zitten. We hebben eigenlijk toen in de vorige commissie al een aantal suggesties gegeven, waarvan u zei dat u die ter harte zou nemen om daarbij toch een bepaald einddoel te hebben, namelijk een lijn in de kwaliteitscontrole van de cultuurprijzen.

U liet weten dat u met bekwame spoed, dat was in de weken die volgden, samen met uw kabinet en uw departement zou samenzitten om die evaluatie te maken van deze uitreiking. Daarom heb ik volgende vragen:

Heeft deze evaluatie inmiddels plaatsgevonden? Wat waren de algemene conclusies en geeft dit aanleiding tot een aanpassing van het reglement?

Wat waren de specifieke conclusies met betrekking tot de publieksprijs? Zijn er wat dat betreft wijzigingen of verbeteringen aan de orde?

Ten slotte, een kleinere opmerking die leefde, was dat de winnende organisatie een Spaanse maatschappelijke zetel zou hebben. Los van de keuze om dat al dan niet toe te laten, druist dit niet in tegen artikel 6 uit het BVR (besluit van de Vlaamse Regering) dat de cultuurprijzen worden toegekend aan een organisatie waarvan de zetel is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Klopt het dat het reglement en het BVR zoals die bestonden voor de uitreiking, misschien elkaar wat tegenspreken?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, de evaluatie heeft plaatsgevonden. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media heeft inderdaad een evaluatie gemaakt van de Ultimas die werden uitgereikt op 10 mei 2022. Het betrof natuurlijk de Ultimas van het jaar 2021. Deze evaluatie werd inmiddels ook uitvoerig met mijn kabinet besproken. De algemene tendens was dat de uitreiking van de Ultimas zeer goed verlopen was. Het was inderdaad een verademing om opnieuw een fysieke uitreiking te kunnen hebben. De show werd algemeen zeer goed beoordeeld. Er was een brede variatie van laureaten en het werd geen saaie award-uitreiking.

Zoals u weet, was het de eerste uitreiking na de aanpassing van het decretale kader. Ik vind een uitreiking te vroeg om opnieuw het decretale kader te gaan wijzigen. Het is toch de gewoonte dat we een bredere evaluatie maken, nadat een

decreet enkele jaren in uitvoering is. Wat niet wegneemt dat hier en daar enkele zaken bijgestuurd kunnen worden, die dan buiten het decretale kader vallen.

Binnen de budgettaire kaders bekijken we nog waar en op welke manier de Ultimas volgend jaar zullen plaatsvinden. We willen op dit elan verdergaan, want de Ultimas zijn toch een orgelpunt voor de Vlaamse culturele wereld.

Wat de publieksprijs betreft, is het de eerste keer dat die werd uitgereikt. Ik vond het dan ook belangrijk dat deze deel uitmaakte van de globale evaluatie. De bedoeling van deze publieksprijs is enerzijds het verhogen van de interactie met het publiek en anderzijds de bekendheid van de Ultimas vergroten. Gezien de vele ingezonden nominaties – het waren er 134 om precies te zijn – en de commotie achteraf, durf ik zeggen dat beide doelstellingen eigenlijk wel bereikt zijn. Iedereen wist wel dat de Ultimas er waren. Er werd nog nooit zoveel over de Ultimas gesproken in de media als dit jaar.

Er waren 204 items in de media over de Ultimas, in 2021 waren dat er 138. En van die 204 items waren er 21 die het exclusief hadden over de publieksprijs. Er waren dus nog altijd ongeveer 180 items over de Ultimas in het algemeen, en 47 die in de marge ook over de publieksprijs gesproken hebben.

Wat de wijzigingen of verbeterpunten betreft, blijf ik ook na de evaluatie van oordeel dat een publieksprijs een publieksprijs moet blijven, dus burgerparticipatie is daarin essentieel. We zullen de procedure verder bekijken, optimaliseren en verfijnen, maar het is wel de bedoeling dat het publiek gedurende het hele proces betrokken blijft. Alleszins zullen we de periode van nomineren en van stemmen strikt van elkaar scheiden. Nu liep dat overeen, men was al aan het stemmen en er kon nog genomineerd worden. Dus dat gaan we zeker van elkaar scheiden. We overwogen een voorstel dat hier in de commissie werd gedaan om met meerdere stemrondes te werken. Maar zoals ik al zei, voor deze prijs zal het publiek van A tot Z betrokken blijven en gaan we niet werken met vakjury's. Momenteel wordt het concrete verloop nog verder uitgewerkt, dit ook in overleg met de media-partners. Het zou kunnen dat we zeggen dat alle ingezonden programma's aanvaard worden en het publiek stemt wie op de shortlist moet komen, bijvoorbeeld drie of vijf. Dat is te bepalen. Dan wordt die shortlist, in een tweede ronde, opnieuw aan het hele publiek voorgelegd en kan de beste eruit gekozen worden. Negen kansen op tien gaan we daar landen, maar we zijn nog niet zover.

Wat betreft uw laatste vraag: artikel 6 van het uitvoeringsbesluit regelt inderdaad welke personen of organisaties in aanmerking komen voor een Cultuurprijs. Het is wel belangrijk dat het artikel volledig wordt gelezen: de prijzen worden uitgereikt aan een organisatie waarvan de zetel gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, of aan een natuurlijk persoon, die minstens drie jaar betrokken is bij het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap. De makers van de documentaire beantwoorden in mijn ogen aan dat laatste deel. Ook de bijhorende geldprijs werd gestort op een binnenlandse rekening, zoals ik u ook al antwoordde in de commissie van 19 mei van dit jaar.

We moeten ook een beetje opletten, denk ik. Kijken we bijvoorbeeld naar het paviljoen op de Biënnale van Venetië van Alÿs: die woont ook al heel lang niet meer in Vlaanderen. De curator was wel een Vlaamse, maar de artiest niet, al heeft hij ook z'n roots in Vlaanderen. Ik weet niet of jullie het ondertussen al hebben gezien, maar het is volgens mij een van de mooiste paviljoenen. We hebben net geen prijs gewonnen, maar het was een van de mooiste paviljoenen. Mochten jullie deze zomer in de buurt van Venetië zijn, spring dan zeker eens binnen.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Een beroemd man zei ooit 'elk nadeel heeft zijn voordeel' en dat is in het geval van de Ultimas zeker zo. Ik weet nog dat wij in mijn vorige job het merk 'Ultimas' hebben gezet en dat was toen nog iets nieuws, we konden ons dus eigenlijk geen betere reclame wensen. Net als de MIA's (Music Industry Awards) zijn de Ultimas nu zeker een blijver in ons Vlaamse landschap. Dat is dus eigenlijk zeer goed.

Ten tweede dank ik u hartelijk voor de grondige evaluatie en voor het feit dat u, uw departement en uw kabinet ervoor openstaan om te werken met een shortlist. Dat is absoluut een goed idee, maar we mogen zeker ook niet uit het oog verliezen dat de burgerparticipatie nog steeds van belang is. Bij het Eurovisiesongfestival is dat ook zo: de landen gaan uiteindelijk een groep of zanger naar voren schuiven, waarvoor er eigenlijk al een shortlist was ontstaan in het eigen land. Dat is dus 'the way to go'. Daarvoor moet het decreet volgens mij niet worden aangepast, maar vooral het reglement, en dat kan redelijk vlot verlopen.

Ik dank u dus hartelijk dat u rekening hebt willen houden met de suggesties en voorstellen die uit deze commissies zijn voortgekomen. We zijn benieuwd naar waar de Ultimas volgend jaar zullen plaatsvinden, zoals altijd reizen we het Vlaamse land wat af. Ik ben benieuwd wie na Antwerpen aan de beurt is. Het is misschien eens tijd voor de West-Vlaamse of Limburgse vrienden, om ook eens de uithoeken van het land te zien. We kijken er alvast naar uit en nogmaals hartelijk dank voor uw goodwill om dit te willen aanpassen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ook ik wil mijn appreciatie uitdrukken voor het feit dat u naar aanleiding van het debat dat we hier hebben gehad onmiddellijk aan de slag bent gegaan om op korte termijn een evaluatie te maken en dat de suggesties die hier gebeurd zijn ook worden meegenomen. Ik denk immers dat we samen één doel voor ogen hebben en dat is niet alleen dat de naambekendheid van de Ultimas groter wordt – wat bij deze is gebeurd –, maar dat vooral heel Vlaanderen fier kan zijn en achter de prijzen kan staan die worden uitgereikt. Ik denk ook dat we met een getrap systeem, een preselectie, een stap vooruit zullen zetten en dat we daar inderdaad geen decreetswijziging voor nodig hebben.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Heel kort: ik herinner me toch nog heel levendig dat de Ultimas al in West-Vlaanderen zijn uitgereikt. *(Opmerkingen. Gelach)*

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ook hier geldt: elk nadeel heeft zijn voordeel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de campagne Beleef weer meer – 3581 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): De Vlaamse Regering heeft vorig jaar een divers pakket maatregelen genomen in het kader van de coronacrisis om aan de culturele sector nog meer zuurstof te geven. Een van de maatregelen was het opzetten van een campagne om de Vlaming aan te sporen opnieuw culturele voorstellingen bij te wonen. Uiteraard is dit maar zinvol als alle beperkende covidmaatregelen opgeheven zijn. Dit was dit voorjaar gelukkig het geval.

Op 9 mei van dit jaar werd de publiekscampagne 'Beleef weer meer' gelanceerd. Deze campagne van de Vlaamse overheid gebeurt in samenwerking met de VRT, de kunstinstellingen en de hele culturele sector. Aan de hand van tv-spots en online advertenties op sociale media wil men de Vlaming het plezier en de emoties tonen die bij een live culturele performance ontlokt worden, de beleving en de ontmoeting tussen mensen zodat er opnieuw goesting is voor cultuur en vrijetijdsbeleving.

Deze zomer zou het tweede luik van de campagne gelanceerd worden. Het klopt dat mensen maar moeilijk opnieuw naar cultuur gelokt worden. Eind mei las ik in de Nederlandse pers een interessant artikel, waarin Nederlands onderzoeker Hendrik Beerda aangaf dat de tegenvallende bezoekerscijfers niet alleen toe te schrijven zijn aan een vorm van corona-angst, dat het sterkst zou spelen bij de oudere bezoekers, maar dat er meer factoren spelen. Volgens hem is de cadans in het aanbod wat verstoord. De veelheid aan voorstellingen die door corona werden uitgesteld, vinden nu plaats in het voorjaar samen met het nieuwe aanbod, waardoor het aanbod zodanig breed is en het publiek wordt uitgesmeerd over verschillende voorstellingen en er keuzes moeten worden gemaakt. Soms zien mensen door de bomen het bos niet meer.

Ook wordt in het artikel aangehaald dat het wegblijven van bezoekers toe te schrijven is aan de inhoudelijke programmering. De culturele huizen zouden – begrijpelijk – behoudender programmeren door in te zetten op grote successen die veel volk aantrekken, waarmee ze uiteraard heel erg blij zijn. Bezoekers kampen natuurlijk ook met de hoge inflatie waardoor men nog meer de vinger op de knip houdt. Dat helpt uiteraard ook niet.

Hoe evalueert u het eerste luik van de campagne? Hoe ziet de tweede luik eruit dat deze zomer gelanceerd wordt? Kunt u daar meer toelichting bij geven? In welke mate denkt u dat de redenen die in het Nederlandse artikel worden aangehaald voor de trage terugkeer van bezoekers naar de culturele zalen ook in Vlaanderen van toepassing zijn? Deelt u die mening?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Onder het eerste luik van de campagne verstaan we de uitingen voor de brede culturele of socioculturele sector die in mei geadverteerd werden. Gedurende de maanden juni, juli en augustus zal er vanuit Toerisme Vlaanderen op hetzelfde campagneconcept Beleef weer meer verder gebouwd worden met uitingen voor festivals. Deze nemen we momenteel nog niet mee in de evaluatie, aangezien dat campagneluik nog loopt.

Voor de evaluatie voor de brede culturele sector kunnen we terugvallen op het cijfermateriaal van het mediabureau. Ik geef enkele cijfers mee. De tv-spot bereikte 40 procent van de Vlamingen die de spot gemiddeld 3,4 keer te zien kregen. De campagne verscheen op 500 affichageborden en bereikte potentieel 10 miljoen voorbijgangers. De digitale affichage werd bijna 900.000 keer getoond met een sterke focus op grote steden. Ook de digitale bannercampagne was performant met 4 miljoen impressies die voornamelijk werden getoond op mobiele toestellen.

De combinatie van de verschillende media die werden ingezet voor de centrale campagne heeft goed gewerkt en zorgde voor een breed bereik onder de Vlamingen. De mix van aangekochte media zou nog sterker zijn geweest als deze allemaal op hetzelfde moment werden ingezet. Maar hier werd bewust gekozen om nog budget te behouden om de start van het nieuwe socioculturele seizoen te ondersteunen in september.

De campagne liep ook via UiTinVlaanderen – er waren ongeveer 1 miljoen sessies – en ze werd opgenomen in de nieuwsbrieven naar 150.000 ontvangers en op social media.

De campagne zette sterk in op een decentraal luik waarbij cultuurhuizen en partners zelf met de campagne aan de slag gingen. Daarvoor werd een toolkit gemaakt en konden de bronbestanden van het campagnemateriaal gedownload worden. Zo'n 420 organisaties downloadden het materiaal. Een bevraging bij deze downloaders gaf aan dat zo'n 60 procent er ook effectief mee aan de slag is gegaan. Er was heel wat animo bij de grote spelers. Zij zetten eigen media in, gebruikten het materiaal en maakten eigen materiaal. Voor de kleinere actoren was het materiaal aanvankelijk te hoogdrempelig. Daartoe werden de bronbestanden ook in het gratis designprogramma Canva beschikbaar gesteld.

Wat het tweede luik van de campagne betreft: de resultaten van de eerste golf werden zonet gedeeld met de sector. Momenteel loopt een bevraging om de campagne bij de sector te evalueren. Het is nog even wachten op de resultaten om te bekijken wat we daaruit kunnen meenemen voor de golf van het najaar. Wel is reeds beslist dat de volgende centrale mediagolf start op 5 september 2022 met een radiospot, digitale affichage en digitale bannering. TV en fysieke affichage versterken deze mix de week erop, dus vanaf 12 september 2022. Net als in de eerste golf wordt ook sterk op het decentrale luik van de campagne ingezet. Hiertoe heeft Publiq intussen een tool ter beschikking gesteld om op een meer laagdrempelige manier met het materiaal aan de slag te gaan. Dat zijn dus die Canva-files.

Er is helaas in Vlaanderen op dit moment geen afdoend cijfermateriaal beschikbaar om de tendensen, zoals ze worden genoemd in het Nederlands artikel, te bevestigen of te ontcrachten. Ik hoor in mijn gesprekken met de sector heel veel extremen. Sommigen zijn momenteel heel tevreden over de ticketverkoop, bij anderen loopt het minder. Het is moeilijk te vatten wat de reden daarvoor is.

Uit de onderzoeken van Publiq in 2020 en in 2021, in volle coronaperiode dus, in samenwerking met verschillende universiteiten naar cultuurparticipatie tijdens corona, werd enkel gepeild naar de intenties tot deelname, zodra de situatie zich opnieuw zou normaliseren. Men heeft niet meer gepeild naar het effectieve gedrag als de coronamaatregelen voorbij waren.

Er zijn wel twee onderzoeksrapporten op komst die meer inzicht zullen geven rond postcovidcultuurparticipatie.

Ten eerste is er de participatiesurvey, uitgevoerd door het Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie. Verschillende 'waves' van dit onderzoek vonden plaats in opeenvolgende coronaperiodes, waardoor er wellicht participatietendensen zullen kunnen worden waargenomen. Op 8 november 2022 plant het departement

Cultuur, Jeugd en Media in samenwerking met het Kenniscentrum hieromtrent een studiedag om de volledige resultaten te delen met de sector.

Daarnaast wordt er ook uitgekeken naar de resultaten van Cultuur21, een onderzoek dat werd opgezet en gefinancierd door de cultuurhuizen, gecoördineerd door Cult! en uitgevoerd door UAntwerpen. Dit gebruikersonderzoek focust op de redenen waarom men al dan niet participeert, hoe gebruikers staan tegenover cultuurbeleving na corona en zo meer. De resultaten worden nog verwerkt en de deelnemende huizen ontvangen een individueel rapport. Een overkoepelende studie zal pas in de loop van augustus 2022 beschikbaar zijn en finaal worden voorgesteld op een studiedag half oktober, maar dat moet nog worden bevestigd. De eerste resultaten die prof. Annick Schramme vorige week deelde op een studiedag van Cultuurconnect zijn wel hoopgevend. Zo geeft meer dan 90 procent van de respondenten aan om terug te willen keren naar het cultuurhuis. De looptijd van de campagne 'Beleef Weer Meer' en dit onderzoek is verschillend, dus een rechtstreeks verband kan hier zeker niet uitgetrokken worden. En uiteraard hebben de cultuurhuizen uit het netwerk non-stop acties en campagnes ontwikkeld.

Ook stellen we op basis van de UiTDataBank vast, dat het aanbod terug op pre-coronaniveau zit, met een gelijkaardig aantal ingevoerde activiteiten als in 2019. Dus momenteel ben ik wel tevreden over de campagne, maar kijken we uit naar de effectieve resultaten van de verschillende onderzoeken die lopen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister-president, ik dank u voor het antwoord. We hebben in de relancereresolutie als parlement de nadruk gelegd op de nood aan een campagne om mensen opnieuw uit hun kot te lokken en weer goesting te doen krijgen in cultuur. Met het eerste deel van de brede campagne is dit in elk geval geprobeerd en het was ook nodig om die campagne te voeren. Het is een goede keuze om niet alles in één keer te lanceren, maar zeker ook middelen te voorzien om de campagne verder te zetten in september bij het begin van het nieuwe cultuurseizoen.

U gaf aan dat de campagne zich tijdens de zomer ook richt op festivals. We kijken daar ook naar uit.

Inzake de oorzaken en hoe daar verder mee aan de slag moet worden gegaan, zullen de onderzoeksrapporten die op komst zijn ons een breder beeld kunnen geven. Als professor Schramme in een symposium al heeft aangegeven dat uit de eerste resultaten hoop blijkt, dan kan ik alleen maar mee hopen dat we volgend seizoen zoveel mogelijk mensen uit hun kot lokken om cultuur te beleven. Emoties zijn daar belangrijk in, maar ook het ontmoeten van mensen. We moeten er ook de nadruk op leggen hoe belangrijk dat is zodat we een brede, actieve socio-culturele sector en cultuursector hebben waar mensen graag naartoe gaan. Ook dat is van levensbelang voor de sector.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, we hadden hier vorige week het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) op bezoek. Zij merken ook dat er nog altijd een daling is in het cinemabezoek. Zij lanceren de campagne voor de Belgische film 1+1 gratis. Dat is natuurlijk nog iets meer dan alleen een communicatiecampagne. Dat is echt wel een campagne die mensen dat extra zetje geeft om aan, in dit geval, filmbeleving te doen. Het kan misschien een idee zijn, mochten we zien dat in het najaar de cijfers van de cultuurbeleving toch nog niet op punt staan, om ook dergelijke initiatieven vanuit het departement of zo – er moet dan bekeken worden wie dat op zich neemt – te initiëren. Het VAF is natuurlijk een fonds, maar misschien zijn er ook wel mogelijkheden om zo iets te doen, wat echt voor een stimulans kan zorgen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Die 1+1 valt samen met de twee premières van films die toch wel heel prestigieuze prijzen in Cannes hebben gehaald. We zullen zien. Als uit die studies zou blijken dat de bedreiging van de koopkracht een element is, dan moet dat zeker meegenomen worden en moeten we zien hoe we daar het beste op inspelen, samen met de sector. Die dialoog met de sector is lopende.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik kan alleen maar ondersteunen dat een brede communicatieve actie nuttig is en dat we in de toekomst zullen moeten zien hoe we verder omgaan met de koopkracht, maar ook met het probleem van personeelstekorten. Elk initiatief dat vanuit bepaalde deelsectoren komt om meer mensen naar de film, naar boeken of andere kunstvormen te brengen, kan zeker aangemoedigd worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 3606 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Het is een project waar we al meermaals over gedebatteerd hebben. Cultuurconnect startte met het project Digitaal Podium, met de ambitie om een gedeelde digitale basisinfrastructuur voor de sector van de gesubsidieerde podiumkunsteninstellingen uit te bouwen. Daarvan zou de ontwikkeling van een gedeeld ticketingsysteem op maat van de cultuurhuizen het vertrekpunt worden.

Reeds van bij de lancering van deze plannen was er kritiek op de ontwikkeling van een gedeeld ticketingsysteem. De sector vreesde dat dat negatieve gevolgen voor hen zou hebben, vanwege mogelijke monopolie van één bedrijf, daar waar er nu verschillende spelers op de macht zijn, en vanwege de creatie van een overbodig tussenschot tussen het ticketingbedrijf en de samenwerking met hun klanten, de cultuurorganisaties.

Cultuurconnect zette het project door, u hebt dat ook ondersteund met relancemiddelen. Daarop weigerden de Belgische private spelers om deel te nemen aan die openbare aanbesteding. Het leidde er uiteindelijk toe dat het IJslandse bedrijf Tix, via haar dochteronderneming Tix Belgium, de opdracht binnengehaald heeft. Dat buitenlandse bedrijf zal nu in samenwerking met Cultuurconnect voor de cultuursector een ticketingsysteem ontwikkelen. Ik heb begrepen dat er ook al een studiedag was geweest waarop dat voorgesteld is. Dat heeft tot gevolg dat de verschillende Belgische private ticketingbedrijven allicht klanten zullen zien verdwijnen, omdat die nu gaan samenwerken met Tix en Cultuurconnect.

Cultuurconnect werkt met Tix samen met subsidies van de Vlaamse overheid. In de voorbereiding ervan is er samengewerkt met enkele pilothuizen op basis van een prijsmodel, waarvan de ontwikkelings- en opstartkosten volledig zouden worden gefinancierd door Cultuurconnect. De pilothuizen hebben enkel een recurrente kost per ticket betaald.

Als je dit leest of bekijkt, kun je alleen maar zeggen dat er dan geen marktconforme prijzen worden aangerekend. Op haar website 'Digitaal Platform' bevestigt Cultuurconnect dat zij naar prijzen onder marktconformiteit streeft: "Ervan uitgaande dat alle partners momenteel een marktconforme prijs betalen, streeft Cultuurconnect tijdens de piloot naar eenzelfde of lagere prijs dan voor het huidige systeem".

De subsidies van de Vlaamse overheid lijken dan toch op een of andere manier marktversturend te werken voor de ondernemingen die al actief zijn in de markt voor de ontwikkeling van ticketingsoftware.

Daarom de volgende vragen:

Hoe rechtvaardigt u de prijszetting in de markt, wanneer blijkt, volgens de getuigenissen van verschillende bedrijven, dat er blijkbaar geen sprake is van een marktfalen, want de bestaande spelers bieden marktconforme prijzen? Wat zijn dan de maatregelen genomen door de overheid om concurrentievervalsing ten nadele van die marktspelers te beperken?

Wat met de juridische omkadering van de subsidies? Heeft de overheid Cultuurconnect belast met een dienst van algemeen economisch belang of zijn de subsidies aangemeld aan de Europese Commissie en hebben ze daarvoor de goedkeuring ontvangen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Dank u wel, mevrouw Segers, voor deze vraag. We hebben het hier inderdaad al een aantal keren over gehad. Ik wil misschien toch wel op voorhand zeggen dat we in een Europees aanbestedingsverhaal zitten, en dat dat een aantal spelregels met zich mee brengt. Ik kan er echt niets aan doen dat – u noemt de Belgische spelers, ik zou naar de Vlaamse kijkers willen kijken – die zelf beslist hebben om niet deel te nemen. Dat kan daarna absoluut geen reden zijn om zo'n aanbestedingsprocedure stop te zetten, omdat er geen spelers van hier betrokken zijn.

Ik ga concreet op uw vraag antwoorden. Wat de prijssetting betreft, geldt de werkwijze waarbij de ontwikkelings- en opstartkosten volledig worden gefinancierd door Cultuurconnect enkel voor het opzetten van de pilootprojecten. De financiële inbreng van Cultuurconnect dient dus enkel om deze pilootprojecten mogelijk te maken.

Zoals u weet, is er trouwens nog geen enkele beslissing genomen over een eventuele uitrol van het project Digitaal Podium naar de rest van de sector na de pilootfase. Die beslissing zal pas genomen worden na een grondige evaluatie van de pilootprojecten. Het is bijgevolg bijzonder voorbarig om van niet-marktconforme prijzen te spreken. We zijn nu in de fase om een aantal pilootprojecten mogelijk te maken.

Het is ook zo dat het nooit een verplichting zal zijn voor de sectoren om effectief in te gaan op wat we hier eventueel zouden aanbieden, dat heb ik altijd gezegd.

Wat zijn dan de maatregelen om concurrentievervalsing tegen te gaan? Cultuurconnect heeft een Europese aanbeveling uitgeschreven voor deze pilootprojecten, net met de bedoeling om de concurrentie tussen aanbieders maximaal te laten spelen. De marktwerking werd dus bevorderd door de aanbesteding van de twee pilootgroepen, aangezien iedereen een offerte kon indienen. Als leveranciers beslissen om hier niet op in te tekenen, dan betreur ik dat, omdat ze daarmee beslissen niet in concurrentie te treden. Cultuurconnect heeft in elk geval alle

wettelijke stappen gezet om de concurrentie maximaal te laten spelen. Ik heb dat in deze commissie al meermaals herhaald.

Wat de juridische omkadering dan betreft: er worden geen specifieke subsidies toegekend voor de uitvoering van dit pilootproject, maar enkel algemene werkingssubsidies op basis van artikels 20 en 21 van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid. Deze algemene werkingssubsidie werd, als onderdeel van het decreet Lokaal Cultuurbeleid, ter kennis gegeven aan de Europese Commissie conform de algemene groepsvrijstellingsverordening onder – en houd u nu vast – SA.60823, 'Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.' Steun die binnen de grenzen en voorwaarden van deze groepsvrijstellingsverordening valt, is vrijgesteld van voorafgaande aanmelding bij de Europese Commissie.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Wat betreft mijn derde vraag is het alvast goed te horen dat juridisch alles toch compleet afgedekt is zoals het hoort. Ik heb goed gehoord dat u zei dat het om pilootprojecten gaat en er nog niets is beslist over de uitrol van het volledige bedrijf. Er moet nog een grondige evaluatie gebeuren. Ik denk dat dat absoluut nodig is, want er bereiken ons toch wel heel wat ongeruste berichten van andere spelers die vandaag succesvol zijn op de Vlaamse markt en inderdaad gekozen hebben om niet mee in te tekenen. Voor hen is dat natuurlijk effectief destructief voor hun werking. We kunnen hier niet anders dan zien dat relancemiddelen die bedoeld waren om de Vlaamse economie te ondersteunen nu dreigen een IJslands bedrijf te ondersteunen en tegelijkertijd bedrijven op de Vlaamse markt weg te drummen. Dat mogen we niet laten gebeuren, denk ik.

De vorige keer dat we erover hebben gedebatteerd, in maart, was dat denk ik op vraag van collega Meuleman en toen werd ook gepleit om als deel van die evaluatie toch nog eens een sectorbevraging te doen: waar zit de nood om een nieuw bedrijf te lanceren? We hebben immers gehoord dat die er niet was. Ik kijk dus heel hard uit naar die grondige evaluatie en hoop ook dat die grondig zal gebeuren, onder andere via een sectorbevraging.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Interessante vraag, collega Segers. We hebben het hier inderdaad al een aantal keer aangekaart. De hele vraag rond het project van Cultuurconnect blijft toch een beetje of zij zich hier als een soort marktspeler gaan gedragen. Indien dat het geval is, moet dat dan niet worden aangemeld bij Europa? Zitten we hier immers niet met een soort onterechte staatsinterventie?

Waarom zeg ik dit nu allemaal? Er is een commerciële presentatie geweest van Tix, georganiseerd door Cultuurconnect, voor alle cultuurhuizen. Daar kwam uit de zaal de opmerking dat het aanbod toch eigenlijk niet meer is dan wat er al vandaag bestaat, het huidige aanbod van Ticketmatic bijvoorbeeld, en dat het ook niet goedkoper is. Daarop heeft Cultuurconnect gerepliceerd: 'Jawel, want u krijgt dan gratis support van Cultuurconnect.' Dat begint een beetje interventionistisch te lijken in mijn ogen, dus – los van de vraag of de aanbestedingsprocedure al dan niet oké verliep – is de vraag of we de markt hier niet aan het verstoren zijn via overheidsingrijpen. Ik denk dat het een vraag is die we ons allemaal moeten stellen, als ik het allemaal wat volg.

Iets anders wat we ook nog vernamen, is dat Cultuurconnect heeft gevraagd aan de deelnemende cultuurhuizen om voor 27 juni een soort engagementsverklaring te tekenen. De vraag is: hoeveel hebben er nu uiteindelijk ondertekend? In die

engagementsverklaring staat ook iets waarbij men zich eigenlijk onmiddellijk verbindt om nadien dan ook een contract af te sluiten, zonder dat men evenwel de inhoud van dat contract al kent. Dat is ook een vraag die ik me stel: kan dat, is dat eigenlijk een legale verkoopsp praktijk?

Er blijven alsmaar vragen rond dit dossier. Een evaluatie zal zeker nuttig zijn, zoals collega Segers terecht in haar repliek zei. Wij blijven met grote vraagtekens zitten over dit dossier. En het is niet de eerste keer. Naarmate het vordert horen we weer nieuwe dingen. Ik maak van de gelegenheid gebruik om die hier dan ook te zeggen.

De voorzitter: Er worden heel geregeld pertinente vragen gesteld, minister-president. Ik vraag me af of we niet een hoorzitting moeten organiseren om van een aantal spelers – in de eerste plaats van Cultuurconnect zelf – te horen hoe de vork aan de steel zit. De discussie blijft terugkomen en er blijven nieuwe elementen opduiken die twijfelachtig zijn, ook voor mij.

Minister-president Jambon, u hebt het woord.

Minister-president Jan Jambon: Er komen zeker vragen boven, maar of het pertinente vragen zijn is een appreciatie, dat zullen we in de toekomst moeten zien.

Ik begrijp het niet zo goed. Hoe vaak gebeuren er geen nieuwe evoluties waarin de overheid mee een rol speelt om ze mogelijk te maken, in pilootfases? Hoe vaak is dat? Heel vaak. Waar zit de crux? Dat heel de markt moet kunnen meedoen. Het kan niet dat een aanbieder van een oplossing voor het een of ander meteen zou kunnen starten in een pilootproject. Maar hier heeft heel de markt kunnen meedingen. De lokale spelers hebben beslist om niet mee te doen. Ik neem aan dat ze die beslissing grondig geëvalueerd hebben. Daar daarna heel veel buzz en 'fuzz' over creëren, is niet moeilijk. Het is gemakkelijk. Men kan altijd wel van alles vinden. Ik vind dat eigenlijk niet zo'n correcte opstelling. Men had beter meegedaan en de krachtmeting met anderen aangegaan.

Mevrouw Segers, u zegt dat de relancemiddelen naar een IJslands bedrijf gaan. Neen, de relancemiddelen gaan naar de sector voor een ticketingsysteem, waarbij de sector vrij is om daar al dan niet op in te tekenen, als we er tenminste mee doorgaan. Laat ons dat even veronderstellen. Als we ermee doorgaan, kan de sector daarop intekenen en is niet iedereen vanuit zijn eigen hoek genoodzaakt om die inspanning te leveren.

Hoe meer cultuurhuizen op dezelfde systemen van ticketing zitten, hoe meer data we ook over cultuurparticipatie en andere kunnen verzamelen. Ik zie daar wel wat voordelen in. Andere systemen kunnen ook gekoppeld worden om data te connecteren.

Goed, dat is vooruitlopen op de zaken. We zullen de pilootprojecten grondig evalueren. We zullen dat ook met de sector doen. Een evaluatie zonder de sector erbij te betrekken heeft niet veel zin.

Ik betreur dat er een sfeer wordt gecreëerd alsof dat in de illegaliteit zou zitten, terwijl hier minutieus de Europese aanbestedingsregels zijn gevolgd. Als men dan zegt 'ik participeer niet', dan zal dat wel een heel bewuste keuze zijn. Maar dan verwijten sturen naar die ene onderneming – en voor alle duidelijkheid: ik had liever dat er meer ondernemingen echt in concurrentie met elkaar waren gegaan – die dan wel de handschoen oppikt, dat begrijp ik niet zo goed. Maar je kunt niet alles begrijpen in het leven.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank, minister-president. Er is niet zozeer de zweem van illegaliteit, maar wel de vraag naar het waarom. Wat zal de meerwaarde zijn van dit project ten opzichte van wat de spelers die al op de markt zijn vandaag aanbieden? Ze zijn trouwens ook perfect in staat om data te delen. Dat kan hen gevraagd worden.

De meerwaarde van die aanbesteding en het feit dat een buitenlands bedrijf nu aanbiedt wat feitelijk al op de markt was, dat is hetgeen waarover er veel vragen blijven.

U zegt dat die relancemiddelen net uitgeschreven zijn om de sector te helpen, maar ik begrijp dat wat ze aanbieden het niet goedkoper gaat maken ten opzichte van wat de organisaties vandaag al betalen aan die private Vlaamse spelers. Integendeel, voor de grote huizen zou het zelfs duurder zijn. Op de studiedag op 24 juni 2022 van Cultuurconnect waren trouwens de leveranciers eerst niet uitgenodigd voor de demo van Tix. Dan worden er toch heel wat vragen gesteld. Het werd nadien bijgestuurd.

Voorzitter, ik denk dat we met heel velen met vragen blijven zitten. Ik ondersteun het voorstel voor een hoorzitting.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.